

Diurnalul glumetiu sociale-politicu-toeu.

Diurnalul acesta ese totu in a dou'a Marti-săra; dar' prenumeratiunile le primește n' tōte dilele IMPRIMARI'A „GEORGIU LAZARU“ in Gherla — Szamosujvár.

Pretiul de prenumeratiune: pentru Austro-Ungari'a: pre unu anu 6 fl., pre 6 luni 3 fl., pre 3 luni 1 fl. 50 cr.; — pentru Strainatate pre unu anu e 8 fl. — 20 franci — lei noi.

Tōte siodenile, diurnalele de schimb, produsele literarie si reclamatiunile suntu de a se tramite la: Redactiunea diurnalului in Arad, străta Teleki nr. 27.

Publicatiunile se socotescu cu 2 cr. de fie-care centimetru quadrat cu ce-lu ocupa in diurnal, adausu 30 cr. tacse timbrale de fie-care inserare. La repetiuri mai dese se acordă reduceri insemnante.

ROMANI'A s'a prochiamatu de REGATU!

Éta aici si Legea prin care se implenesc acésta dorentia vechia si unanima a Romanilor.

Carol I.

Prin grati'a lui Domnedieu si voint'a nationala, Domnu alu Romanilor.

La toti de fația si viitori sanetate.

Copurile Leginitóre au adoptatu, si Noi sanczionamu ce urmăza:

LEGE.

Art. I. Romani'a iea titlulu de Regatu.

Domnulu ei, Carol I. iea, pentru Sine si mostenitorii Sei, titlulu de Rege alu Romaniei.

Art. II. Mostenitorulu Tronului va purtă titlulu de principe Regalu.

Acésta lege s'a votatu de Adunarea deputatilor, in siedint'a sa din 14 Martiu 1881, si s'a adoptatu cu unanimitate de 99 voturi.

Peședinte, C. A. Rossetti
(L. S. A. D.) Secretar, C. Poroineanu.

Acésta lege s'a votatu de Senatu, in siedint'a din 14 Martiu 1881, si s'a adoptatu cu unanimitate de 40 voturi.

Peședinte, Dimitrie Ghica.
(L. S. S.) Secretar, D. Pisca.

Promulgamu acésta lege si ordonamu, că ea se fia investita cu sigilulu Statului si publicata prin „Monitorulu Oficialu.“

Datu in Bucuresci, la 14 Martiu 1881.
(L. S. St.) CAROLU.

Presedinte consiliului ministrilor si ministru de finanțe I. C. Bartianu.

Ministru afacerilor straine B. Boerescu.
Ministru de interne Al. Teriakiu
Ministru de resbelu generalu G. Slaniceanu.
Ministru agriculturii comerciului si alu lucrărilor publice Colonelu N. Dabija.

Ministru cultelor si alu instructiuniei publice B. Conta.

Ministru justitiei D. Giani.

Traiésca Regatulu Romaniei!
Treiésca Regele Romaniei Carolu I!
Treiésca Regin'a Elisabet'a!

Carti si Solii.

— Alegerea representantilor municipali in asia numita *Satulu nou de lângă Caransebesiu*, pentru Comitatele intr'unite *Carasiu-Severinu*.

Frate Gur'a Satului!

De unu tempu mai indelungatu nu te mai amesteci in trebile nôstre de aici, si de ace'a credu că nici Gugulenii nostri nu suntu prea interesati a te nepaciui cu abonarile si corespondentiele loru si alticum poti fi convinsu, că nati-una-list-ii din aceste parti si mai alesu partid'a clericala cu tóte aderintiele si dârzelile ei, suntu asia de insufletiti pentru diurnalistic'a romanésca in specia cea umoristica, ce are in fruntea s'a pe „Gur'a-Satului“ incâtú déca au auditu si intielesu ceva despre atare lucru glumetiu din partile acestea, ce a aparutu in fóia pre cinstiei s'ale, fratele Gur'a-Satului, alérga cu micu cu mare, că la spectacululu unui evenimentu astronomicu, a bunaóra că la intunecimea sôrelui si a lunei, spre a vedé celu puçinu radia licurinda prin tiesetur'a compacta si adesu nestrabatatoré a norilor grei si incarcati de intunerecu, — vai ce buna ar' fi o detonare a acestoru nori pentru desceptarea celebrilor si zelosilor nati-una-listi de pe aici! — Dar' că ei insi-si, ingâmfat si scaldat in ród'a stórsa din crunt'a sudore a poporului romanu se aboneze si se se intereseze de esistent'a si sustinerea unei foi glu-metie, că organu de literatura si invetiatura, chiar si pre terenulu umoristicu, ace'a nu le plesnesce prin capu nici candu, desf flamur'a sub care se lupta este batjocorita prin ei insi-si, candu nu se rusina a-ti dice in facia, că este romanu si natiunalistu, ér' pre laturi si prin dreptu 'ti rapescu ultimulu cruceriu din busunariu si te omóra. Spune-mi, iubite frate, ai tu idea despre acesti nobili nati-una-list-i fanfaroni?

Acuma se venimu la alegere, si anume la acesti natiunalisti alesi de representanti in cerculu electoralu alu *Satului nou de lângă Caransebesiu*. Auditri fratilor! si bagati bine de séma, pre cine a-ti alesu, si dela cine aveti a acceptá folosele si bucuria viitorului, cu care ati fostu si sunteti totu-de-a-un'a amagiti!

1. Reverendissimulu Domnu Rabinu si siachteru supremu alu diecesei, *Filipu fratele lui Jud'a*.

2. *Jud'a ce se numesce Ionu*, profesoru de gângavia si maestru de despoiare alu popiloru si invetiatoriloru, precum si cea mai amblata personalitate in gesticulatiuni corporale si ridiculositate, ce se dice dupa strabenii nostri „per risum multum, poteris cognoscere stultum!“

3. *Patrichie, mutulu dela Vandu*, barbatu fôrte meritatu si demnu urmatoriu alu socrului seu.

4. *Marele Archi-reu Aaronu*, carele cu toigalu lui Moise despartiêndu marea, a condusu turm'a la pamentulu fogadeului.

5. *Sermanulu profetu Jonasiu* inghititu de chitu, abia a zaritu lumin'a vietiei, candu de nou l'au inghititu creditorii, si astadi nu mai scie pre care culcusiu se-si mai puna capulu preste nôpte, că se pôta nitielu dormí in pace si se aiba unu visu cu trei numere de seco-terno, spre a se smulge din ghiarele balauriloru, cari-lu rupu si-lu sfasie din tóte partile.

6. *Marele mucenicu Gheorge Zico, adeca Dicu*, expertu in comptabil-ita-te si vel-logofetu alu despartiementului finantierloru diecesane, carele a intrecutu si pre Adamu Rise si a isaflatu maestria a aritmetica de a scôte pre 9 din 7.

7. *Ista Laczi*, doctissimus de-fensor matrimoni et omnium causarum procesualium de quodve natura, dupa cum dice elu: „audiatur et alteram partem.“ *Corpus juris personificatu*. — Amù-le eu — dice elu — tóte legile si cine se pôte mesurá cu mene? Eu că nationalistu aperu si cu 2 fl. pre ori-ce criminalistu, neavendu grigia de ace'a, că s'a absolvatu, séu că a devenitu judecatu la doi ani inchisore, adeca pentru totu florinul unu anu, că-ci socrulu meu pecina si cumnatulu meu Vasilie, doctoru de filosia si profesoru diplomatu de limb'a si literatur'a latina, nesciindu a compune nici o constructie in limb'a latina, totu in asemenea chipu invitâia pre elevii sei, dupa cum aperu eu pre clientii mei.

De aci se vede, cumcà tóta sciint'a, literatur'a, caracteristic'a, moralitatea si natiunalitatea este concentrata numai in prea bine nimerit'a alegere din cerculu predisu.

Óre nu suntu frumosi representanti toti aces-ti'a? Óre nu suntu ei toti onesti si de caracteru firmu si nepatatu, dupa cum li suna program'a facuta de Baba Novacu?

Ce vreti voi romaniloru mai multu! candu acesti'a dreptu indreptându cuventulu, ve graescu; că voru stérpi neghin'a din grâulu Comitatului, ér' de stérpirea taciunelui din cucuruzu si a neginei din grâu din dieces'a nôstra, precum si de resipirea cuibului de pecate din mijloculu loru propriu, nu cutéza a dice nici unu cuventu!?

Se traiésca deci alegatorii si cei alesi!

Trebile mergu fôrte bine si voi toti mergeti dreptu inainte pre calea buna si drépta, carea v'ati croit-o.

Voi unicui sunteti luceferii si fericitorii na-tiunei si ai poporului de aici. Afurisita fia impe-ratî'a vóstra in veci si pururea!

Ei frate Gur'a Satului, in capetu mai am se-ti dicu un'a, adeca se te rogu, ca se intrebi pre toti acesti nati-un'a-list-i bravi si onesti, plini de caracteru si infabilitate, ore ce semtiu natiunalu au nutritu ei in peptulu loru atunci, candu *Jud'a gângavulu* a tienutu cuventarea vicela-Spanului Pausz, care siede si adi in temnitia, pentru defraudarea baniloru poporului romanu, in numele carui'a cutenza ei adi a se gira de aoperatorii intereselor lui, si ce voru fi disu ei atunci, candu au fostu convinsi, ca marele *Caifa*, depre tronul seu au trimis copilului acestui belitoriu de romani, unu *Kristkindli* de unu pretiu forte insemnatu.

Brósceloru le-a trebutu unu rege, si si l'au alesu pre stercu. Asia si voi Romanioru din pările acestea alergati si ve alegeti unu asemene rege, ca-ci Marele Caifa ii va dà darulu dulului carele lu va face a se conduce in tote lucrurile s'ale de semtiamentele de cari a fostu condusu regle brósceloru facia de creditiosii supusi.

Olimpianu.

Priveghiatórea si Cocostergulu.

(Fabula.)

*Intr'o dî mândra de véra se ntâlnesc lângă-o balta
Priveghiatórea cea dulce cu-unu limbutu de Cocos-*

[térgh]

*Si din nemicu — Cocostergulu incepe cu ea la cérta.
Câtu gândeai ca nu e alt'a făr' te afli in unu*

[térgh.]

Cu cuvinte njositore incepù elu sè-o-amenintie

Si se-i céra socoléla: ca cum de a cutezatu

Se-si cânte a ei necasuri, a ei tainici suferintie.

Lângă cuibu 'n care densulu in somnu dulce-i

[cufundatu.]

Si-adauge cu ngâmfare; déca cânti baremi se-ti

[fia]

Versulu dulce — precum este linu si dulce gla-

[sulu meu,

Se te adorma cu-alui farmecu si placuta melodia

Éca-asia! — si-atunci incepe a sbiera in felul

[seu.]

Priveghiatori'a ce stase pâna-atunci'a rusinôsa,

Cugetându ca are-a-face cu unu vestit u cantă-

[retiu, —

Audiêndu-lu ca cum tipa ca o buha spariôsa —

Zimbesce 'n a ei dorere mesurându-lu cu dispreiu;

Apoi repede s'aventa si se pierde pre câmpia,

Cocostergulu o urmeza cu-alui glasu 'njuratoriu;

Dar' o Mierla ce fu facia la-asta négra calumnia

Ascunsa dupa o tufa, privindu spre elu cu ur-

[gia]

Pléca adencu indignata, suspinându in alu ei sboru;

— Cu câtu esti mai slabu in lume cu-atitoriu.

[mai bûrsitu esci

V. B. M.

Eistol'a Romanului Naseudeanu ca respunsu la a Sașului Bistritianu.

Preteene Dyrko!

Am versatu lacrime candu ti-am cetitu epistol'a, man'a 'mi tremurá candu tieneam acea epistol'a in mani, chiar si anim'a inca mi sa fostu — aprinsu — si tote aceste au venit de la rîsul ce mi l'ai causat prein adresarea acelei epistole! Vedu ca esti mare polit-icu! Tu incepusi dela Hunger Ministerium, pana ce te-ai radimat la nasulu de nisce sfaturi — cari cum dici nor schmakelui lui T. Isza. Brava Dyrko!

Candu se intielegu doi politici ca noi asia bine . . ; eu am socotit ca se chiamamu in ajutoriu si pre Badea „Gur'a Satului“ ca elu ca vornicu si ca logofetu are sfaturi bune, ba ne poate face si bagatori de séma la ori ce pasiu gresit, si ne poate da inventiaturi sanatosé!

Nu sciu de vei poté intielege rîndurile cari ti le scriu, dar' sciu ca ti le va talmaci Jupânulu Grichi dascalulu — seu Schulerulu vostru.

„Pretisiug nostu“ cum dici, e mare, si nici in fundulu marei nu-i potu gasi pareehia!

Că o schintea 'mi veni 'n minte pretinulu si vecinulu Domnit'ale Hani. Nu potu uitá celea ce mi le spuse cum i-a furat Domânulu slanin'a de-acasa graindu cu elu! Spunei cantarea cea care-i place tare:

„Chite Sasi cu cisme mari
Tote-su hunsfoti si talhari!“

Ti-asi scrie cu asta ocasiune si despre venirea vostra a Sasiloru pe sub pamantu, dar' credemne schunke nu am vreme, ca me necajescu si pre mene puradaii de copii, si dorim ca se avemu câtu de multi!

Credu ca te vei indestulî deca-ti voiu spune

„Vino Hansi mai curundu
Se nu remui su pumuntu,
Su pumuntu cu cetir'a
La droc de bajocur'a!“

Dar' se le lasu aceste la o parte; tu 'ti aduci aminte de vorbele ce le disesi la sfatulu vostu: ca candu Rumane si Sasile oru da munere, atunci lungem Hunger esti flusteratice! Si schonke Dyrko candu toti Sasii ar' gandi ca si tene, apoi ne-am vedé scfi ca celu din povestea cea:

„Intr'unu verfu de painu

Si-amu 'mblati malaiu

seau ca celu depre-unu verfu de plop si-am imblati bobu!

Ei! dar' apoi ne-am sfadi ca acui e grâul si bobulu..! si apoi la ce mori l'am macin'a? Me temu ca la cele puse sub secuestru n'au nici pana

astadi nice apa pre pérèu, nice stapînu, si asia nece ce macin'a! Ce dici? acui voru fi morile acele apoi? Eu ti le voiu lasá tie, că si asia ti calea pre acolo...

Sciu că ti-oiu face mare bucuria déca voiu sfersi cu o cantare, că sciu că cântarile 'ti placu, si inca cu cantarea care o-amu auditu din gur'a t'a! Voiu serie-o dar' asia că se o poti ceti si cantă cu Hansi si cu Marichi si Czokirli:

An der zah in blonc parad
Rumunu-i că si unu brad

Si că ele nu gasesci
In tet satele sasesci!

Asiu vré pretine că si tu numai asia se te libovesci candu i ceti acesta carte, cum am rîsu eu candu am cetitu a t'a! Voia buna dela totu satulu. Te voiu face pretenu si cu „Gur'a Satului“, dar se me faci si tu cu „Kikeriki“!

Dorindu-ti se cresti mare me indreptezu pretilulu teu

Tóderu Clapeu m. p.
elopotariu.

SCAPATU DIN GUR'A MORTIEI.

In Shawforth, unu orasiu micu aprópe de Rochdale, traiá unu omu, care se ocupá cu saparea de scavaturi in cercurile de bâi (mine.) Elu erá poternicu si indurá ostenelele cele mai mari pâna ce, că cei mai multi de clas'a s'a, a ispitit urobindint'a incercându incorدارi mai mari decâtua cari le pote suportá fortii' omenesca. Cu doi ani inainte de acésta ca de victimă unui morbu, ce-i sdrunciná cu totulu constitutiuinea corpului. Pâna aci cásigilu subsistent'a familiei prin poterea braçului seu, acum'a 'si vedea secatu isvorulu venitului er' puçinelulu, ce si-a fostu economisatu din cásigulu muncei sale, se gata. Abié scapá dintr'o bôla, si cadea intr'alt'a, pâna cându bietulu omu a remasu numai umbra, încâtua abia se pote trage prin chilia; asia greu suferiá de spasmuri si rheumatismu, cătu sermanulu omu abia poté respirá, si de ore-ce i erá rusine a cerst, er' lips'a 'lu siliá că se intreprinda ceva pentru de-a se scapá pre sene si famili'a s'a de morte de fome, unii buni amici ai lui i-i casigără ceva ocupatiuns forte usiora (care acum o indeplenesce o copila mica.) Desi acésta ocupatiune erá tare usiora elu totu nu-o-a potutu indepleni, ajunsu fiendu la estrema nepotentia. — Mai greu inse si décatu a-si casigă nutrementulu, i-erá de-a-lu mistui, că-ci organele lui de mistuitu eráu in stare de suferintia si la parere sdruncinate cu totulu, fora lécu de sperantia. Dorerile stomacului seu mai nu se potu descrie si me-

dicii nu-lu poteau mântui. — In acesta stare trista nescse amici ingriigliati i tramisera unu micu inseratu, prin care se laudá si recomandá proprietatile bune ale „Extractul Shäker“ spre vindecarea dispepsiei si bolilor afine. Precum omulu care e aprópe se se innece, vediendu unu paiu se prende de elu, asia primi si densulu medicin'a oferita. Se intielege, că pre atunci patientulu va fi fostu numai scheletu. Folosindu inse „Extractul Shäker“ si redobândi sanatatea si tari'a si scapă diu gur'a mortiei. Reumatismulu si spasmurile, precum si neregularitatea in mistuire disparură repede, si dupa câtev'a luni omulu nostru éra fù in stare de-a-si incepe afacerile si a indepleni munc'a grea. Mai multu inca, elu continua cu medicin'a, desi au trecutu mai multu de 12 luni dela insanetosiare. — Voru constatá toti de siguru că acésta este o cura cu totului miraculosa. Ea se pote si documenta, că-ci magistrulu postale seau ori-care altu omu cu véza din Shawforth va intari adeverulu celoru dise. Numitulu omu se chiama Thomas Briggs si locuesce in Peel Terrace in orasiulu Shawfort lângă Rochdale in Anglia.

Si acest'a de mai susu nu este unu casu singuraticu, că-ci acel'asi extractu a avutu resultatele cele mai miraculose, si déca cetitorii dorescu documente, se-mi scrie, si le voiu tramite si o suta, cari asemenea aréta valórea „Extractul Shäker.“ — Aprópe unu milionu de flacone din acésta medicina s'a vendutu in anulu trecutu 1880 in Marea Britania, mai fora a-ao anunici; si acésta enorma vendere a fostu mai cu séma resultatulu recomandarei acelora, cari au trasu folosu din intrebuintiarei acestei medicine. Nice o medicina nu sa vendutu undev'a in asia mare mesura intr'unu tempu atâtu de scurtu dela introduerea ei; si prin urmare se pote constatá foră de cea mai mica indoiala că medicin'a acésta se bucura de cea mai mare trecere.

Deposite din acésta medicina se afla: in Gherla (Szamosujvár) la N. F. Negruțiu, — in Aradu la Förd. Csaja si la Mat. Roznyai, — in Budapest la Jos. Török (Königsgasse nr. 7.), — in Oradea mare la Georg. Nyiri, — in Sibiu la Aug. Teutsch, — in H. M. Vásárhely la Iuliu Kiss, — in Caransebeșiu la J. F. Müller, — in Clusiu la Ioanu Biró si Nic. Székely, — in Brasovu la Frid. Steiner jun. la Ed. Kugler, si la Dem. Eremias, — in Oravita la A. C. Knobloch, — in Segedin la Alb. Kovács, — in Versetiu la G. Bienert, — in Alba Iulia la Iuliu Fröhlich, in Maros Vásárhely la Dan. Bernády.

Proprietariu A. J. Withe; Agentura principale si venderea cu toptanulu pentru Ungaria, Transilvania si Croati'a se afla la Jos. Török apotecariu in Budapest (Königsgasse nr. 12.)

Proprietariu, Editoriu si Redactoru respundietoriu: MIRCEA V. STANESCU in Aradu.
Gherla Imprimari'a „Georgiu Lazaru.“ 1881